

چکیده تاریخ ایران

از کوچ آریایی‌ها تا پایان سلسله‌ی پهلوی

حسن نراقی



نشر اختران

فهرست مطالب

- ۹ به‌جای «مقدمه‌ی چاپ دوم»
- ۱۳ پیش‌گفتار چاپ اول
- ۱۹ مختصری درباره‌ی «ایران زمین»
- ۲۲ سرآغاز تاریخ ایران
چگونگی پیدایش زرتشت
- ۲۶ هخامنشیان
کوروش کبیر - داریوش بزرگ - خشایار شاه - اردشیر اول
پایان کار هخامنشیان
- ۳۲ سلوکیان
- ۳۴ پارتیان (اشکانیان)
فرهاد اول و مهرداد اول - فرهاد دوم و مهرداد دوم - از سلطنت
فرهاد سوم تا اردوان - سرانجام اشکانیان
- ۴۱ ساسانیان
پادشاهی اردشیر - شاپور اول - سلطنت هرمز و بهرام اول

مختصری درباره‌ی «ایران زمین»

در حد فاصل رودخانه‌ی سند در مشرق و رود دجله در عراق، سرزمین مرتفعی قرار دارد که آن را فلات ایران می‌خوانند. سرزمین فعلی ما ایران به جز نواحی افغانستان و بلوچستان در شرق و اندکی در غرب، قسمت اعظم این فلات را تشکیل می‌دهد. در جنوب غربی ایران، سرزمین حاصل خیز و پرآب خوزستان قرار دارد که به نام قدیمی ایلام، خود در چند قرن قبل از ظهور اقوام آریایی در همسایگی بابل، سومر و اکد دارای تمدن قابل توجهی بوده است. این سرزمین به علت وجود تنهارودخانه‌ی قابل کشتیرانی ایران، کارون، و زراعتِ شکل گرفته در رسوبات کناری آن، بعدها به ترتیبی که ذکر خواهد شد پذیرای اقوام مهاجر آریا یا آریان گردید که طی سال‌ها، بعد از تسلط بر ایلام و سایر ممالک همجوار متمدن، پایتخت اصلی خود را شوش قرار دادند که مرکز قدیمی‌ترین تمدن کشور ما شد.

آنچه آشکار شده این است که نیاکان ما ایرانیانِ امروزی، از بیابان‌های وسیع شمال خراسان یا از جلگه‌های جنوب روسیه یا احتمالاً بنا به تشخیص تعدادی از باستان‌شناسان از ناحیه‌ی جنوب غربی بحر خزر بنا به روایتی به مناسبت یخبندان‌های منطقه‌ای، در چندین مرحله و چندین شاخه به سوی جنوب یعنی سرزمین فعلی